

ผลของการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R
ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

จริญญา หมั่นหนู¹, นงนภัสส์ มากชูชิต²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, สถาบัน
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ วิชา ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 37 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการทดสอบ t-test สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการจับใจความสำคัญ วิชา ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 37 คน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความของชั้นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. =0.71) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.72) และด้านการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R, แบบฝึกทักษะ

Effects of the Development of Reading Comprehension skill in Thai subject by Using the method of SQ4R learning management with using skill practice exercises for Mattayomsuksa 1 students for The School under Office of the Private Education Commission Mueang District, Trang Province.

Jarinya Meunnoo¹, Nongnaphat Makchuchit²

¹Graduate student, Department of Master of Education, Faculty of Curriculum and instruction, Hat Yai University.

²Advisor

Abstract

The purposes of this research were: 1) To compare reading comprehension skills in Thai subjects before and after learning about reading comprehension by using the method of SQ4 R learning management with using skill practice exercises. 2) To study the level of students' satisfaction for learning Thai language subject on reading comprehension by using the method of SQ4 R learning management with using skill practice exercises. The sample was a group of 37 Mattayomsuksa1 students from the school under office of the private education commission mueang district, Trang province in the first semester of 2021 and was selected by simple random sampling. The research instruments used were: 1) a learning management plan in Thai subjects on reading comprehension by using the method of SQ4 R learning management with using skill practice exercises, 2) achievement test for reading comprehension proficiency, and 3) student satisfaction questionnaire about using the method of SQ4 R learning management with using skill practice exercises for Mathayom Suksa1 students. The statistics used for data analysis were: mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows:

1) The results of a comparative analysis of the comprehension skills in Thai subjects before and after learning about reading comprehension by using the method of SQ4 R learning management with using skill practice exercises. The sample was a group of 37 Mattayomsuksa1 students from the school under office of the private education commission mueang district, Trang province. It was found that after studying, the significantly higher than before study.

2) the level of students' satisfaction for learning Thai language subject on reading comprehension by using the method of SQ4 R learning management with using skill practice exercises for Mattayomsuksa1 students from the school under office of the private education commission mueang district, Trang province. Overall, it was at the highest level (= 4.17, SD = 0.71). When considering each side, it was evaluation has the highest mean (= 4.28, S.D. = 0.65), followed by benefits (= 4.16, S.D. = 0.72) and activities (= 4.08, S.D. = 0.76) respectively.

Keyword: Reading Comprehension, Using the method of SQ4R learning management, using skill practice exercises

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากขึ้น สังคมต้องปรับกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา การประกอบอาชีพ หรือการพัฒนาสิ่งต่างๆ ในประเทศให้มีความก้าวหน้ามาก สิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นในการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ คือ การอ่าน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต และรับความรู้ต่างๆ เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 2) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียนการสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และกำหนดตัวชี้วัดระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 2 ว่า จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551: 17)

การอ่านจับใจความถือว่าเป็นทักษะการอ่านพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านในระดับต่อไป เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถจับใจความได้ก็จะทำให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ ศศิธร อินตุน (2535: 21) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความ ไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอยู่เสมอไม่ว่าจะเรียน เรื่องอะไร ในระดับไหนก็ตาม เพราะถ้านักเรียนไม่สามารถจับใจความได้จะทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร

จากการสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 มีค่าน้อยลงจากปี พ.ศ. 2561 และเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า สาระที่ 1 การอ่าน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะต้องมีการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเพื่อเป็นพื้นฐาน การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อฝึกฝนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความอย่างเร่งด่วน และสามารถจับใจความของเรื่องได้ในเวลาที่รวดเร็วนอกจากนี้การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะสามารถตอบสนองนักเรียนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้นและพัฒนาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่อไป

จากการที่นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านดังกล่าวข้างต้น จึงมีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าและหาวิธีแก้ไข ปัญหา การอ่านอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาการอ่านและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน ของนักเรียนไว้หลากหลาย เช่น การสอนอ่านให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์ การสอนอ่านโดยใช้วงกลมช่วย เรียงลำดับเหตุการณ์ การสอนอ่านโดยใช้คำถามพัฒนาแนวคิด การสอนอ่านโดยใช้

วิธีเล่านิทาน การสอนอ่าน โดยใช้ประสบการณ์ทางภาษา การสอนอ่านโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2543: 97-138) และอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

จากการศึกษา พบว่า วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่โรบินสัน (Robinson, 1961: 29-30 อ้างถึงใน อรรถวุฒิ ตรากิจธรรกุล 2542: 30-32) ได้เสนอไว้ ต่อมา วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk, 1984) ได้เสนอแนะวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยมีการเพิ่มขึ้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) นอกจากนี้วิธีการของ วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk: 1984) ยังช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านมากขึ้น โดยการตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าทำให้การอ่านมีจุดหมาย และมีแนวทางให้การอ่านอยู่ในขอบเขต ซึ่งวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียน เข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความของเรื่องได้ตียบกรายละเอียด จดจำเรื่องที่อ่าน และสามารถ ทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขั้นตอนของวิธีการอ่านแบบ SQ4R เริ่มจากให้ผู้อ่านสำรวจ (S : Survey) หรืออ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องแล้วตั้งคำถาม (Q : Question) เพื่อให้การอ่าน เป็นไปอย่างมีจุดหมายและจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด ขั้นตอนที่ 3 ให้ผู้อ่าน อ่านข้อความ (R ตัวที่ 1: Read) ในบทอ่านอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้แล้วให้จดบันทึก (R ตัวที่2: Record) ข้อมูลต่างๆที่ได้จากการอ่านในขั้น R ตัวที่ 1: Read โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ขั้นตอนที่ 4 เป็นการตอบคำถามหรือเขียนสรุปใจความสำคัญ (R ตัวที่3: Recite) โดย ผู้อ่านพยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุด ขั้นตอนที่ 5 เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน (R ตัวที่4: Reflect) และแสดงความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง (สุคนธ์ สิ้นธนานนท์ และคณะ. 2545: 289-290)

นอกจากนี้ ยังมีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิธีสอนแบบนี้เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ ดังเช่น งานวิจัยของ ยุวดี โพธายะ (2546) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนสูงขึ้น เช่นเดียวกับ รัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R และเพื่อศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถ ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น

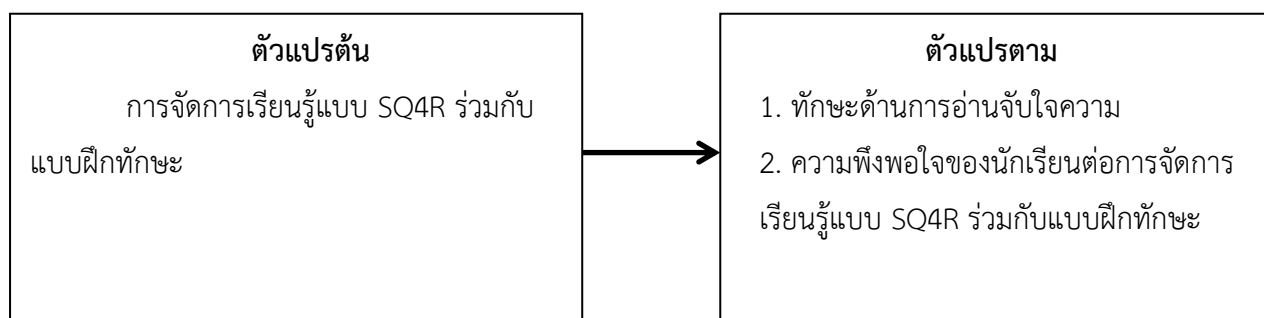

จากเอกสารงานวิจัยที่ศึกษาข้างต้นประกอบกับแนวคิดของผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาเป็นเวลา 6 ปี พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้น และควรได้รับการแก้ไข คือ ประสิทธิภาพของการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญและวิธีที่ช่วยให้การอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพมากขึ้นและน่าสนใจคือ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความ ทั้งยังส่งผลให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 48 ห้องเรียน
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 48 ห้องเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ

โรงเรียนมัธยมวัดควนวิเศษมูลนิธิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 37 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนในแต่ละโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะการจับใจความสำคัญ วิชา ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ผู้วิจัยขอเสนอผลที่ได้จากการศึกษาดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ วิชา ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	37	18.46	1.93785	28.0372
หลังเรียน	37	34.86	2.39400	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ วิชา ภาษาไทย หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะวิชา ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ตาราง 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง

ข้อที่	รายการ	N = 37		
		$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดกิจกรรม				
1	ความหลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ	3.78	0.78	มาก
2	นักเรียนมีความสุขและความสนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้ด้วยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ	4.08	0.75	มาก
3	นักเรียนมีโอกาสซักถามเพื่อนและครูเมื่อไม่เข้าใจ	4.19	0.77	มาก
4	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.14	0.78	มาก
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน	4.19	0.73	มาก
รวม		4.08	0.76	มาก
ด้านการประเมินผล				
6	นักเรียนพอใจกับคะแนนที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ	4.38	0.63	มากที่สุด
7	กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะได้อย่างถูกต้อง	4.24	0.63	มากที่สุด
8	นักเรียนประสบความสำเร็จโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ	4.30	0.65	มากที่สุด
9	นักเรียนได้มีโอกาสประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง	4.22	0.70	มากที่สุด
10	นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้นเมื่อได้ศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ	4.27	0.64	มากที่สุด
รวม		4.28	0.65	มากที่สุด

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	N = 37		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึง พอใจ
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
11	นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้สะดวกและรวดเร็วกว่าการเรียน จากตำราเพียงอย่างเดียว	4.38	0.75	มากที่สุด
12	นักเรียนพึงพอใจกับบรรยากาศชั้นเรียน	4.14	0.78	มาก
13	นักเรียนพอใจผลงานที่ทำ	4.14	0.81	มาก
14	นักเรียนมีความสุขกับการเรียน	4.05	0.61	มาก
15	นักเรียนได้รับความรู้ที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.11	0.65	มาก
รวม		4.16	0.72	มาก
ภาพรวม		4.17	0.71	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า ระดับความพึงพอใจ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดควนวิเศษ มูลนิธิ จำนวน 37 คน ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลนักเรียนมีความพึงพอใจมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.72) และด้านการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการจับใจความสำคัญ วิชา ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ วิชา ภาษาไทย หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจาก การเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ4R (Survey, Question, Read, Record, Recite, and Reflect) ของ Robinson F.P. (1970) ช่วย

พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ช่วยสร้างนิสัยการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะจับใจความอย่างรวดเร็ว เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นาน ช่วยให้รู้จักการคาดเดาคำถามที่จะพบในแบบทดสอบนอกจากนี้ยังช่วยอ่านได้เร็วขึ้น ในขณะเดียวกันการสอนโดยใช้ SQ4R ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เพราะโครงสร้างความรู้มีหน้าที่ช่วยให้ผู้อ่านค้นหา และเลือกข้อมูลที่ต้องการตอบคำถามและยังช่วยตีความเรื่องราวที่อ่านอีกด้วย หากมีข้อมูลบางส่วนหายไป การใช้โครงสร้างความรู้ จะช่วยทบทวนข้อมูลจากความทรงจำของตนเอง เพื่อทำให้เรื่องราวที่ขาดหายไปสมบูรณ์ขึ้น เมื่อผู้วิจัยนำมาบูรณาการร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งมีประโยชน์สำหรับนักเรียนในการที่จะเสริมสร้างทักษะ ทบทวนความรู้ และทำให้เกิดความชำนาญในเนื้อหาวิชาเหล่านั้นยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีประโยชน์สำหรับครู แบบฝึกทักษะเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู และยังช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่างๆ ของนักเรียนแต่ละคนได้ชัดเจนขึ้น จะสามารถนำไปพัฒนาการสอนของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญไทย พลค้อ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นผังกราฟิก ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมขลา ลือโสภา (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี นางาม (2556) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. =0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลนักเรียนมีความพึงพอใจมากเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.28$, S.D. =0.65) รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. =0.72) และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. =0.76) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลวิธีในการอ่านดังกล่าวจะเห็นว่า ผู้อ่านสามารถใช้หลาย ๆ กลวิธีร่วมกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านซึ่งสอดคล้องกับวิธีสอนแบบ SQ4R ที่ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านได้ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะประกอบด้วยหลายกลวิธีที่ช่วยพัฒนาให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน เช่น การสำรวจการตั้งคำถาม การตอบคำถามจากเรื่องที่

อ่านซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนหรือการทบทวนเพื่อช่วยในการจำเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้วิธีสอนแบบ SQ4R ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้อีกด้วยเริ่มตั้งแต่ขั้นสำรวจ ซึ่งในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้มองภาพรวมของเรื่องที่จะอ่านเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดถึงเรื่องที่กำลังอ่านและยังมีกลวิธีตั้งคำถามซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่านเนื่องจากมีจุดประสงค์ในการอ่านที่ชัดเจนไม่ใช่เพียงแค่อ่านให้จบเท่านั้น และเมื่อผู้เรียนสามารถหาคำตอบได้จะทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านว่าไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินไป เพราะผู้เรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการอ่าน และผู้เรียนที่มีจุดอ่อนในเรื่องของคำศัพท์ก็ยังสามารถฝึกฝนจากการอ่านซ้ำ ๆ เพราะวิธีการสอนแบบ SQ4R เน้นที่การอ่านซ้ำๆ อย่างละเอียดจนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านได้และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจของตนเองได้ในขั้นเขียนสรุปใจความ ซึ่งเป็นการใช้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนว่าสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมขลา ลือโสภา (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญไทย พลค้อ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นทักษะผังกราฟิก อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนรู้ในช่วงโมเดลมีสื่อการสอนที่เป็นปัจจุบัน นักเรียนก็จะสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ของตนเองและสามารถประยุกต์เอาความรู้หรือทฤษฎีที่ได้เรียนมาฝึกปฏิบัติในการจับใจความสำคัญ
2. ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนดูแลกิจกรรมที่จัดภายในห้องเรียนส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์
3. การนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน เตรียมสื่อให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง และควรบันทึกข้อมูลหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ทราบสิ่งที่จะต้องแก้ไข
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในขั้นตอนของการแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน นักเรียนบางส่วนจะไม่ค่อยแสดงออก ขาดความมั่นใจในตนเอง ดังนั้นครูผู้สอนควรส่งเสริมและเอาใจใส่ให้นักเรียนได้ผลัดเปลี่ยนกันทุกคน เพื่อช่วยให้ครูได้ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนตลอดจนทราบปัญหาและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เมขลา ลือโสภณ. (2555). การพัฒนาการจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนกันต์ เลิศคำฟู (2547). การใช้วิธีสอบแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สิทธิพงศ์ สิริวรพงศ์. (2550). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไผ่โทน (นวลราชบุรุษ วิทยา) อำเภอร้องกวาง
จังหวัดแพร่ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- Bloom.(1956).*Taxonomy of Education Objective*. Handbook I : Cognitive.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Robinson, F.P. (1970). *Effective study*. (4TH ED.). New York: Harper & Row.

